

Unikumok

Nemrégiben nagy érdeklődéssel kísért élelmiszer-ipari és marketingkonferenciát rendeztek Szegeden a Pick és a Zwack közös támogatásával. Hogyan kerül egy asztalra a két társaság? Szerintem legkevésbé azért, mert mindkettőt az élelmiszeriparba sorolja a statisztika, sokkal inkább azért, mert hungarikumot állítanak elő. Mindkettő családi vállalkozásként indult, az egyik a múlt században, a másik az azt megelőzőben, s neviük hallatán nem kell magyarázkodni még külföldön sem, hiszen nagyon sokan azonosítják a márkát. Mindkettő unikum.

A két társaság gyakran dolgozik össze, sűrűn találkoznak vezetőik, legutóbb például a Foodapesten, a Pick esti partiján tette tiszteletét a Zwack-vezér. Az európai csatlakozás fontosságáról is hasonlóan vélekednek, az időpontról azonban már nem feltétlenül. Az „unicumosok” bevallják, hogy nekik kellene még néhány év ahhoz, hogy győztesen kerüljenek ki a csatlakozásból, s talán azért, mert exportjuk nem olyan intenzív, termelésüknek viszonylag jelentős hányada talál itthon gazdára. A Pick, külföldi eladásai miatt időben felkészült a szigorú exporthigiénés követelményrendszerre, teljesíti is azokat, nemrégiben vette saját kezébe termékei németországi forgalmazását, egy-egy vállalat alapításával. A szegedieket talán kevésbé érné váratlanul az előrehozott csatlakozás, miközben a Zwack nem örülne egy ilyen – szerinte mindenképpen politikai színezetű – döntésnek.

A csatlakozás optimális időpontja kulcskérdése volt a konferenciának, az egyik előadó évszám helyett úgy gondolta, hogy az a jó időpont, amikor a mi kockázatunk már kisebb mint az unióé. Ezzel a megközelítéssel valószínűleg nem mindenki ért egyet, nehéz is kiszámolni előre, mi kerül a nyereség, s mi a veszteség rovatába. Győztesnek lenni pedig nem könnyű, s jó adag önbizalom is kell hozzá, amiben nem vagyunk feltétlenül erősek. Abban viszont közös volt a nevező, hogy egy időpontot, legyen az akár a konszenzusos 2002-es esztendő, mindenképpen ki kell jelölni, s ahhoz igazítani a felkészülést, mert ha most valaki 2005-öt mond, akkor néhány évre leáll minden és kezdhetünk egy csomó dolgot előlről.

Hiába, ilyen a magyar, nagyon szeret hajrázni.

Kovács István

● Ki segít a kelet-európai jelölteknek?

Lesz felkészülési alap

● Brüsszel (MTI)

Az Európai Bizottság a 2000-től kezdődő hétéves közös költségvetésben évi 1 milliárd ECU csatlakozási-felkészülési alap létesítését javasolja a tíz kelet-európai jelölt ország támogatására. (Ez csatlakozik az – 1997-es áron számolt – évi 1,5 milliárd ECU-s Phare- és az 500 millió ECU-s agrár-fejlesztési alaphoz.)

A felkészülési alap kezelése lényegében azonos lesz a jelenlegi tagoknál alkalmazott kohéziós alapokéhoz, jelentős részben azért is, hogy a csatlakozás idejére a belépő újoncok már kialakítsák az ehhez szükséges intézményi, jogi és személyi feltételeket, elsajátítsák menedzselési módszereit.

Itt is alapelv, hogy 98

százalékban kizárólag környezetvédelmi, illetve közlekedésfejlesztési konkrét projektekkel lehet támogatásért folyamodni (maximum 2 százalék fordítható konzultációs, tanácsadói célokra). A pénzék felaprózása helyett a cél a hatékony, koncentrált hasznosítás, ezért a projekteknek legalább 5 millió ECU költségvetésűnek kell lennie. Az EU itt is a kiadások 85 százalékát finanszírozza.

Az egy országra jutó hányadot a népesség, a vásárlóerőben kifejezett egy főre jutó GDP és a területnagyság alapján határozzák majd meg.

Fontos feltétel a pénzek kezelésére, ellenőrzésére képes intézményi háttér megteremtése (a határidő erre 2002. január 1., ezután – ennek híján – az érintett ország eselik a támogatástól.)

A „legérettebbek”

● Semmering (MTI)

Ez idő szerint Magyarország és Lengyelország a legérettebb valamennyi tagjelölt közül az EU-csatlakozásra, és Észtország képes meggyorsan elérni az EU-érettség szintjét – mondta Hannes Farnleitner osztrák gazdasági miniszter Semmeringben az Osztrák Állami és Közhasznú Gazdálkodók Szövetségének (VÖWG) tanácskozásán.

Szerinte minden ország maga határozhatja meg a belépés tempóját, a mostani tagjelöltek listáját rugalmasan kell kezelni. A belépés kritériuma az EU-normák százszázalékos teljesítése – mondta.

Utalt Olaszország, Belgium és Franciaország háromoldali megállapodására,

hogy nem szavaznak meg semmilyen bővítést az EU-normák teljesítése nélkül, és úgy vélte, hogy az új tagoknak nem is lesz szükségük a kivételezésre, nem úgy, mint számos jelenlegi tagállamnak.

Farnleitner szerint az unió jelenlegi intézményi rendszere egyszeri esélyt kínál a gyors belépésre. Szerinte a két bizottsági taggal rendelkező tagországok egy helyet átadhatnak egy-egy új tagnak, és az Európai Parlamentben is „van még elég szabad hely”. Az EU költségvetési reformja jövőre kezdődik, és az EU belső reformjai Farnleitner szerint négy-öt évet vesznek igénybe. A leggyorsabb tagjelölteknek még esélyük lenne az intézményi reformok előtt belépni, azután a csatlakozási folyamat lényegesen elhúzódik.

A MEGOLDÁS

Európa-kapu

● Az ezredfordulóra működni fog

Szeged, a logisztikai központ

Prohászka Ottó: Virtuálisan, pontosabban számítógépen már létezik a Szegedi Logisztikai Szolgáltató Központ. (Fotó: Schmidt Andrea)

Hadtápszolgálat, a csapatok élelmezésével és utánpótlásával foglalkozó szolgálat. Ez a logisztika jelentése (katonai szakkifejezés) – az 1994-ben megjelent Idegen szavak szótára szerint. Am a logisztika tudomány; az áruelosztás és -ellátás legfejlettebb technológiája, vagyis gyakorlati módszer is, melynek lényege a mindenkori optimumkerekés. A logisztika közreműködésével növelhető a hatékonyság, a versenyképesség és a vevő elégedettsége, miközben csökkenthető az önköltség. Szeged (Budapest után) a második legalkalmasabb hely az országban – logisztikai szolgáltató központ létrehozására.

Európa gazdagabbik felén 1975-től terjedt el a logisztikai központ, a természetes gazdasági régiók kiszolgálásának optimális formája. Szeged földrajzi és gazdasági adottságai – vagyis hogy határváros, hogy vasúti, közúti és vízi közlekedési tevélyekkel rendelkezik, s alkalmas a légi forgalom fogadására is – arra predesztinálják, hogy itt logisztikai szolgáltató központ létesüljön. Am a megvalósításra a szegedi önkormányzat egyedül nem vállalkozott. Inkább 1994-től támogatta a Magyar Logisztikai Egyesület (MLE) területi képviseletének szervezési munkáját, majd 1996-ban társult a Szegedi Logisztikai Szolgáltató Központ (LSZK) létrehozásának előkészítését fővállaló Praelog Kft-be. E kft. ügyvezetőjét, az MLE területi vezetőjét, Prohászka Ottót kértük arra, vázolja, mire való egy logisztikai központ, miért jó, ha Szegeden is lesz egy ilyen centrum.

A teherforgalom kaotikusága zavarta az általános közlekedést Európa fejlettebb felén. S kiderült, e folyamatokat kezelni tudja a logisztika tudománya, ezért kialakultak

Mit tud egy LSZK?

● Munkatársunktól

A kérdésre, hogy mit kell tudnia egy logisztikai szolgáltató központnak (LSZK), csak hosszú felsorolással lehet válaszolni.

Feltétlenül szükséges alapszolgáltatás a közúti, vasúti (esetleg vízi és légi) szállítás; a kombinált szállítási lehetőség; a rakodás és tárolás; a szállítás-előkészítés; a szállítmányozás; a finishing szolgáltatásnak nevezett „csomag”, melybe például a szerelés, a csomagolás, az árazás, a címkézés tartozik; továbbá az informatikai szolgáltatás. Az se baj, ha hűtőház és speciális rakodási lehetőség is kéznél van.

A kiegészítő szolgálta-

tások közé tartozik a vámkezelés; az anyagmozgató gépek és eszközök bérbeadása, javítása és karbantartása. Ezt kiegészítheti a tanácsadás, a konténer és a közúti járművek szervize, az üzemanyagtöltő állomás, a biztosítás és az oktatás. Az „egyéb szolgáltatást” a biztonsági és vagyonvédelmi szolgálat, a tűzoltóság és az üzemorvosi ellátás jelenti, amihez kapcsolódhat még, esetlegesen, szálloda és étterem, bank és posta, piackutatás, piacszervezés, csomagküldő szolgálat, nyomda, reklám, konferencia és kiállítás szervezés, raktárház, minta utáni értékesítés is.

a logisztikai szolgáltató központok. Ezek a gyártókat megkímélik olyan, a termeléshez közvetlenül nem kapcsolódó tevékenységek elvégzésétől, amelyeket hatékonyan csak egy specializálódott szervezet tud elvégezni. A már működő központok szolgáltatásaiért a gyártók a hagyományos díjnál akár 10-20 százalékkal is többet fizetnek. Az ok: a központok szolgáltatási színvonala garancia arra, hogy az árut a megfelelő időben, a megfelelő helyre, a megfelelő minőségben és a megfelelő költséggel szállítsák. Ez a 4M-elv. Ezt az igényt kielégítőde korszerű logisztikai szolgáltatásokkal rendelkező áruforgalmi központok jöttek létre például Brémában, Veronában, Barcelonában, Párizsban. A logisztikai szolgáltató központok az uniós országban mindig az adott helyre jellemzőek, mégis polgárjogot nyertek az EU közlekedéspolitikájában.

Az egységes európai érdekeket szolgáló infrastruktúra fejlesztés, a piaci súlypontokat áthelyeződése miatt hazánk euro-atlanti integrációs törek-

vései között is különösen fontos szerepet kap a logisztika. Ugyanakkor az EU csatlakozás logisztikai feladatok is hoz majd Magyarországnak, földrajzi helyzeténél fogva. Erre készülve az országos területfejlesztési koncepcióban 10 logisztikai központ létrehozásának terve szerepel.

A magyar logisztikai központok helyének meghatározását célzó kutatás arra keresett választ, hogy mely szülő országok között lehet úgy logisztikai szolgáltató központot telepíteni, hogy az a piacgazdaság körülményei között megéljen. Ehhez a területek gazdasági potenciálját és fejlődő képességét, az export, import és tranzit áruáramlatokat, a közlekedés infrastrukturáját tették nagyító alá. E paraméterek alapján esett a választás a Sopron központú nyugat-dunántúli körzetre, Győr centrummal Észak-Dunántúlra, Székesfehérvár erejére támaszkodva Közép-Dunántúlra, Baja kikötőjére apellálva a dél-dunántúli körzetre, (természetesen) Budapestre, a Szolnok köré szervezhető közép-alföl-

di körzetre, a Szegedre támaszkodó Dél-Alföldre, a Miskolc központú észak-keleti régióra, a Záhony adottságaiból kiinduló észak-tiszántúli körzetre, illetve a horvát és szlovén kapcsolatok miatt fontossá vált, Zalaegerszeg centrumú délnyugat-dunántúli körzetre.

Nem versenytárs a tíz logisztikai szolgáltató központ, inkább egymást kiegészíti. A tíz „lehetséges LSZK” közül készülségi fokban a szegedi Budapest, Sopron, és Székesfehérvár után következik.

Az 1995 óta tartó előkészületi szakasz után a szegedi LSZK most lépett elő (még nem teljesen) kész fegyverzetel, mert már látható: hol, hogyan és mikorra épülhet föl. A szegedi önkormányzat rögzítette a város általános rendezési tervében az LSZK helyét, mely az 5. számú főút és a Budapest-Szeged vasútvonal között, a város belterületi határától északra, mintegy 55 hektáron terül el. Most azt kell kimondania az önkormányzatnak, az ide települő vállalkozók milyen kedvezményekre számíthatnak. Ugyanazt kapják, mint az ipari parkokat benépesítő vagy a város újfajta kedvezményekkel csábít vállalkozókat logisztikai központjába. E szervező erő, az LSZK kiegészíti és kiszolgálja a térség ipari parkjait, együttműködnek a gazdaság-szervezési feladatok teljesítésében.

A zöldmezős beruházás megvalósítását célzó tervek készülnek, a befektetői tárgyalások és a marketing tevékenység elkezdődött, jövőre a műszaki előterv és az engedélyezési dokumentáció is összeáll, így az ezredfordulóra, a kiviteli terv birtokában, benépesülhet a Szegedi Logisztikai Szolgáltató Központ. De addig is: itt van Szegeden az ország elsőként létrehozott virtuális logisztikai központja, mely – megelőzve a nagy költségű beruházásokat – a jelen gazdasági szereplői révén nyújt logisztikai szolgáltatást.

Újszászi Ilona

Tagjelöltek tanácskoztak

● Bukarest (MTI)

Bukarestben tartják december 5. és 7. között az Európai Unióba felvételüket kérő országok integrációs minisztereinek első tanácskozását – jelentette be Alexandru Herlea, a román kormány európai integrációért felelős minisztere. Herlea a román EU-csatlakozásról rendezett minapi nemzetközi konferencián ismertette a román kezdeményezést. A meghívókat mind a 11 EU-tagjelölt országnak megküldték. Bukaresti információk szerint a román miniszter már tárgyalta a tervezett találkozóról Gottfried Péterrel, a Külügyminisztérium integrációs államtitkárságának vezetőjével, és a magyar fél jelezte részvételi szándékát. A bukaresti találkozón rögzítenek több olyan intézkedést, amelyet a felvétel folyamatában minden tagjelölt meghoz – mondta Alexandru Herlea.

EU-segítség Ázsiának

● Tokió (MTI)

Az Európai Unió pénzügyi szakértőinek segítséget nyújt ahhoz, hogy Ázsiában hatékony pénzügyi megfigyelő rendszer épüljön ki. Ezt az ajánlatot az EU tárgyaló küldöttsége tette Tokióban. Az Európai Unió élénk érdeklődést mutat – Japán megítélése szerint – a rövid távra befektetett, spekulatív tőkék mozgásának nyomon követését célzó rendszer kiépítéséért. Az ügynevezett „forró tőke” mozgását sokan teszik felelőssé a múlt év nyarán kezdődött pénzügyi válság kirobbantásáért. Az Európai Bizottság pénzügyekben illetékes vezérigazgatója, John Mogg képviselte az EU-t az integráció és Japán közötti 14. pénzügyi tanácskozáson.

Az egyház közeledne

● Brüsszel (MTI)

Az Európai Unió tagországainak egyházai szeretnék fokozni és elmélyíteni a párbeszédet az unió intézményeivel. A COMECE nevű szervezetbe tömörült püspökök a minap tartották őszi találkozó-jukat a belgiumi Leuvenben. Az ülésen az EU aktuális ügyeit vitatták meg, köztük a keleti bővítést. A szervezet képviselői nemrégiben találkoztak Jacques Santer európai bizottsági elnökkel. A luxemburgi kereszténydemokrata politikus készségét fejezte ki a párbeszéd elmélyítésére, úgy vélekedve, hogy az EU-intézményrendszer fejlődése is ebbe az irányba mutat. Stephen Wall, az EU-nál akkreditált brüsszeli nagykövet azt kérte a püspököktől, hogy az egyházakat állítsák az EU-bővítés, illetve a kelet-nyugati közlekedés szolgálatába. A nagykövet szerint az egyháznak a Nyugatot nagyvonalúbb hozzáállásra kellene buzdítania.

„Nincs” kivándorlás

● Munkatársunktól

Megszűnt a kivándorlás intézménye – idén szeptembertől –, azaz a rendőrség nem tartja nyilván, ha külföldre tesszük át lakóhelyünket. De azt, hogy hány magyar állampolgár él külföldön bevándoroltként, letelepedettként vagy újabb állampolgárságot szerzve, senki nem tudja. A magyar állampolgárságról tavaly 1178, míg az év első felében 418 személy mondott le.